

Tid Tisdagen den 7 juni 2022 kl. 17.00 – 17:20
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justering Måndagen den 20 juni, §§ 1-6, 8-23, 25-28, 32

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Tisdagen den 7 juni 2022, §§ 7, 24, 29, 30, 31,

Katarina Luhr

Emilia Bjuggren

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Emilia Bjuggren (S) vice ordföranden

Torbjörn Erbe (M)

Fritz Lennaárd (M)

Jonas Nilsson (M)

Amelie Langby (M)

Patrik Silverudd (L)

Gunnar Caperius (C)

Jakob Sahlin (S)

Deniz Butros (V)

Rose-Marie Rooth (V)

Tapani Juntunen (SD)

Tjänstgörande ersättare:

Sinikka Suutari (S)

för Felix Antman Debels (S)

Ersättare:

Per Hagwall (M)

Torbjörn Ebérus (M)

Kjell-Åke Karlsson (M)

Maja Boström (C)

Ulrika Hoff (KD)

Frida Bengtsson (S)

Frida Nehrfor Hultén (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Anna Hadenius, Christina Berglind §§ 1-30, 32,

Anders Kandelin, Carl Lindbo §§ 1-30, 32, Gustaf Landahl, Anders Lundin

§§ 1-30, 32, Daniel Persson, Maria Pettersson §§ 1-30, 32, Maria

Svanholm, Kerstin Thörner, Emily Tjäder, Malin Tappefur samt

borgarrådssekreteraren Cindy Falquet §§1-29, 32 och

personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-29, 32.

§ 7**Tertialrapport Tertial 1 2022 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Dnr 2022-9183

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 1 samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande avseende Tertialrapport Tertial 1 2022 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tertialrapporten visar att miljöförvaltningen spelar en central roll i stadens klimat och miljöarbete. Vi gläds åt att förvaltningen har klarat pandemiomställningen och att hälsotillsynen över våra äldreboenden och socioekonomiskt svaga bostadsområden äntligen kan återupptas. Förvaltningen fortsätter vara delaktig i en rad projekt som staden har beslutat om och arbetar på ett bra sätt med att utveckla digitaliseringsstöden.

Samtidigt kan vi konstatera att genomförandetakten för att nå stadens klimat- och miljömål är för låg. Vi har gång på gång markerat mot förseningar i stadens viktiga kost- och matavfallsarbete (det är först nu som arbetsgrupper tillsätts för att ta fram mått och mätmetoder för stadens matavfall och matsvinn), att utvecklingen mot en bättre avfallshantering och en klimatneutral byggsektor saknar en sammanhållen strategi

och att elektrifieringen av både tunga som lätta transporter behöver snabbas på. Förvaltningen arbetar aktivt i de tilldelade projekten för att försöka täcka gapet med de förutsättningar som finns men det är tydligt att staden behöver ta ett helhetsgrepp för att nå konkreta resultat. Förvaltningen har också återkommit till behovet av mer resurser i genomförandedet för att beslutade handlingsplaner och åtgärdsprogram ska kunna förverkligas fullt ut. Där har den grönbå majoriteten tyvärr misslyckats.

Det är tydligt att Stockholm kan bättre. Budskapet från Stockholm+50 är tydligt. Det räcker inte med små steg och fina ord i handlingsplaner. Alla – länder som städer – behöver nu gå från ord till handling. Nästa mandatperiod behöver staden ta rejäla kliv i miljö- och klimatarbetet. Vi vill se en klimatoffensiv där vi snabbare minskar stadens utsläpp så Stockholm blir klimatpositiv till år 2035 istället för som idag till 2040. För att lyckas med detta behövs en tydlig prioritering för stadens samlade klimatarbete bland alla nämnder och bolag.

Vi vill därför göra följande tillägg till miljöförvaltningens tertialrapport:

Stockholm klimatpositivt till år 2035

Revidera klimatbudgeten med nya förslag om ökad koldioxidlagring, minskade utsläpp från lastbilstrafiken, ökad energieffektivisering och tidigare nedläggning av Bromma flygplats. Stockholm kan inte tillåtas minska utsläppningstakten när vi tvärtom behöver öka den.

Ställ om till effektiva transporter

Stockholm har länge saknat en handlingsplan för hur vägtrafikens utsläpp ska kunna minska trots att vi redan vet vad som behöver göras. Vi behöver öka antalet laddpunkter i hela staden (inte bara i innerstan), effektivera de tunga transporterna med nya fordon och samlastningscentraler och snabba på utvecklingen av kollektivtrafiken.

För en klimatneutral byggsektor

Ta fram en strategi för en klimatneutral byggsektor, bland annat utifrån lagda förslag om ökad återvinning och minskad klimatbelastning. Stockholm behöver växa på ett klimatsmart sätt. Det kräver att vi bygger målinriktat, för att både bygga bort bostadsbristen och minska sektorns klimatpåverkan. Att minska på byggtakten är inte detsamma som att bygga hållbart.

Ta kontroll över avfallet

Idag upplever många stockholmare att återvinningsstationer är nedskräpade, otrygga och otillgängliga. Även om återvinningsstationerna inte drivs av staden utan av företag inom återvinningsbranschen behöver staden ta ett ansvar för frågan eftersom den har stor påverkan på vår stadsmiljö. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samla branschen och andra relevanta aktörer för att förbättra situationen och tillgängligheten. Dessutom behöver staden öka samverkansinstanserna med berörda myndigheter för att komma till rätta med oseriösa aktörer som idag hanterar miljöfarligt avfall som riskera sprida gifter till vår miljö.

Förbättra inomhusmiljön i hela staden

Öka insatserna för att förbättra inomhusmiljön i stadens skolor och förskolor och förstärk den riktade bostadstillsynen. Enligt förvaltningen har de konstaterat brister i samtliga flerbostadsbyggnader som de inspekterat sedan arbetet startade år 2016, främst gällande ventilation, fukt och mögel, skadedjur och låg temperatur. I Tertialrapporten kan vi också läsa att "Stockholms barn och elever som vistas i skolor och förskolor inte har en helt tillfredställande inomhusmiljö". Att komma till rätta med brister i bostäder, förskolor och skolor går före nya skattesänkningar.

Minska energikostnaderna med ökad energieffektivisering
Staden behöver öka takten med energieffektiviseringar, bland annat med hjälp av AI. Beräkningarna måste baseras på använd energi istället för köpt energi för att främja teknikneutralitet och täcka hela byggnadens energiprestanda (effektiv energitillförsel samt effektiv energianvändning och isolering). Till dess ska samma viktning som i Boverketes byggregler (BBR) tillämpas, och inte som idag att staden premierar elbaserad uppvärmning före fjärrvärme.

Minska klimatpåverkan från stadens matinköp

För att klara våra mål om minskad klimatpåverkan från livsmedelssektorn måste vi ta ansvar för hur vi gemensamt kan erbjuda klimatsmarta måltider i våra offentliga verksamheter. Majoritetens långsamma agerande med kostarbetet ledde till att en modell för att beräkna, följa upp och redovisa miljö- och klimatpåverkan från stadens måltider tog flera år att ta fram. Nu när modellen är klar behöver stadens strategier, riktlinjer och policys uppdateras med konkreta mål som följs upp via stadens ledningssystem ILS. Det är inte acceptabelt att upphandlingskrav gällande måltidstjänster i syfte att minska miljö- och klimatpåverkan

inte redan finns på plats, två år efter att stadens koststrategi tagits fram.

Stärk stadens naturskötsel

Vi välkomnar förvaltningens arbete med de stadsdelsvisa åtgärdsplanerna för att stärka den biologiska mångfalden i staden. Biologisk mångfald är en av de grundläggande förutsättningarna för att våra ekosystem ska kunna leverera funktioner och nyttor som vi människor behöver och använder. Vi välkomnar miljöförvaltningens arbete, men vill lyfta fram att det i första hand är stadsdelsnämnderna som ansvarar för skötseln av naturmarken, inklusive naturreservaten, och att de behöver mer resurser för att kunna genomföra de nödvändiga förbättringar som krävs. Med ökade ambitioner kommer också ett ökat behov av driftmedel framför skattesänkningar.

Sanera stadens förorenade marker

Vi välkomnade att arbetet med vårt förslag om att ta fram en prioriteringslista för sanerade områden fortsätter. Men för att prioriteringslistan inte endast blir en önskelista som aldrig kan genomföras måste även en tidplan för sanering samt matchande finansiering tas fram. Vi vill också påtala att några av stadens giftigaste områden består av båtuppläggningsplaster där folk ofta vistas, både barn och vuxna. Stadens arbete för att minska användningen av giftiga båtbottnfärger är alltså avgörande för vår miljö. Under förra mandatperioden inledes ett viktigt arbete med tillsyn av båtklubbar med inriktning på minskad användning av skadliga båtbottnfärger. Majoriteten har dock tagit bort finansieringen för detta arbete. Det är viktigt att arbetet fortsätter och att nämnden är pådrivande för att fasa ut skadliga båtbottnfärger, något som också måste ske på nationell nivå och i samverkan med branschen.

Öka återvinning och minska plastavfallet

Det är positivt att förvaltningen tidigare har gjort ett omtag av budgetuppgragen gällande återvinning av plast genom att ta ett helhetsgrepp om plastfrågan. Vi delar uppfattningen att fokus behöver ligga på ökad insamling och materialåtervinning av plast. Vi har tidigare påtalat att utsorteringen av plast och andra fossila material i avfallet måste göras uppströms (tidigare i avfallsflödet, innan det kommer till förbränningsanläggningen). För att skapa incitament för samtliga kommuner i Stockholmsregionen att minska plasten i avfallet och på så sätt minska koldioxidutsläppen borde kommunerna regelbundet redovisa statistik för det avfall som levereras till förbränning.

Stockholms stad bör därför verka för att samtliga kommuner i regionen redovisar hur många ton avfall som uppkommit i kommunen samt vilken mängd utsläpp som avfallet innebär. En kommunvis redovisning skulle tydliggöra grundorsaken till utsläppen och vem som har rådighet att påverka dem. Staden behöver också driva för en förändrad beskattning av avfall som skiljer på sorterade och icke-sorterat avfall och därmed premiera en ökad materialåtervinning av plast.

Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vänsterpartiet tackar för tertialrapporten och konstaterar att förvaltningen arbetar i linje med verksamhetsplanen. De flesta uppdrag är i en process och nämndmålen förväntas bli uppfyllda. Dock finns tre områden som Vänsterpartiet vill lyfta särskilt:

Andel sålda förnybara drivmedel i länet per år minskar. En anledning till detta är enligt förvaltningen att inblandningen i fossila bränslen minskat i Stockholms län. Med tanke på att vägtransporterna står för hälften av stadens utsläpp är det allvarligt att de fordon som ännu inte är elektrifierade nu ökar sina fossila utsläpp.

Andel vattenförekomster som följer miljö kvalitetsnormerna för ekologisk och kemisk status bedöms inte uppnås. Staden har ett ambitiöst arbete för att ta fram lokala åtgärdsprogram för flera vattenförekomster men samtliga program saknar finansiering. Det tillskott på 5 mkr som kommunfullmäktige tillskjutit för vattenförbättrande åtgärder planeras gå till fler utredningar istället för direkta åtgärder.

Riktad bostadstillsyn i utsatta områden prioriteras inte. Sedan coronapandemin finns en naturlig eftersläpning i bostadstillsynen. Förvaltningen konstaterar att man arbetar enligt plan men då nya ärenden kommer in bedöms inte målet för 2022 kunna uppnås. Detta ser vi i Vänsterpartiet allvarligt på. Människor som redan lever utsatt riskerar sin hälsa på grund av oseriösa hyresvärdar som inte prioriterar att upprätthålla en adekvat boendestandard. Vänsterpartiet har flera gånger tidigare upprepat behovet av att ta igen tillsynsskulden och prioritera den riktade bostadstillsynen.